

Pismienictwo w Galicyi.

De pismienictwa w Galicyi ZAPISY BIBLIOGRAFICZNE, od roku 1849.

(Obacz Nr. 6, 9, 10, 11, 12 i 13 Dodatku tygodniowego.)

Bliższe szczegóły i uzupełnienie liter A) do D)

Jeszcze co do odłaczania dzieł, jakoteż honorowania pisarzy, o czem w r. z. mówiłem, dodaję kilka tam niezamieszczonych szczegółów.

Merzbach odłoczył i rozsprzedał 800 egzemplarzy: astronomii popularnej. — Natanson wydał: Kosmos Humbolda w 500 egzemplarzach, sprzedał je w dwóch miesiącach i odbijał wydanie drugie. — Historia powszechna Cezara Cantu, wydania Orgelbranda, rozeszła się w 900 egzemplarzach, w cenie 200 zlp. za 11 tomów. — Karol Forster zapowiedział wydanie w 2,000 egzemplarzach, przekładu przewodnika moralności i ekonomii politycznej dla klas roboczych. Nakład obliczył na 2,000 talarów. — Leon Chodźko rozsprzedał dzieła „La Pologne,” w 6 edycjach, egzemplarzy 13,000. — Ambroży Grabowski otrzymał podobno za starożytnicze wiadomości po 1 zlp. od sprzedanego egzemplarza, to jest 1,000 zlp. od tysiąca egzemplarzy. — Konstanty Gąszyński otrzymał w r. 1830 za trzy tomy powieści: Dwaj Sreniawici, zło. polskich 300.

W r. 1838 Antoni Wojkowski płacił Michałowi Czajkowskiemu, za najpopularniejsze podówczas jego powiastki do Tygodnika literackiego po 5 dukatów za powieść, a za wyjątki z powieści większych w druku będących po trzy dukaty. — Na owe case było to hojne wynagrodzenie, ale co osobliwa, Antoni Wojkowski sądził, iż kupił te prace na własność, i w roku 1841 chciał wzbrowić Czajkowskiemu, oddrukowania powieści w książkę.

W tymto czasie otrzymał Ant. Gorecki za każdą bajkę po kilka franków.

Encyklopedyi powszechnej rozeszło się r. 1859 około 4,000 egzemplarzy. — Za współpracownictwo zapłała jest trzy grosze od wiersza, czyli 80 złotych polskich od arkusza. — Tygodnik ilustrowany płaci po 5 groszy od wiersza, i więcej. — Merzbach rozprzedał do roku 1860 dzieł Mickiewicza około 4,000 egzemplarzy, gdy jednocześnie Orgelbrand sprzedał talmudu po hebrejsku wydanego 13,000 egzemplarzy. — Kalendarz Berdyczowski rozeszedł się corocznie od wielu lat w 50,000 egzemplarzach. — Elementarz dla chłopców (Warszawa 1859), rozszedł się w 15,000 egzemplarzach. — Dwie edycje Dunina książki do nabożeństwa rozeszły się w 104,000 egzemplarzach, a teraz wyjdzie trzecia, podobnież mnoga edycja.

Dla porównania ruchu literackiego u nas, z ruchem w Niemczech, dodaję, że Apel, statystyk obliczył w r. 1859, że w połowie 18 wieku było w Niemczech pisarzy 5,000, w r. 1791 około 7,000, w pierwszej połowie 19 wieku około 12,500, zaś w drugiej połowie pięć razy tyle.

Do alfabetycznego spisu, dodaję następujące poprawki i uzupełnienia:

Abancourt d' Fr. Ksaw. (pseud. B. Socha).

421) Odpowiedź panu Kornelowi Krzczunowiczowi, napisał; Lwów 1859. Nakład autora, druk E. Winiarza, w Sec, str. 72 i XII. (właściwie stronie 73, bo po str. 63 zmylono liczby). Jestto oddruk z Przeglądu powszechnego. 1859 Nr. 85 — 91, pomnożony dodatkami. Tenże umieścił w tem piśmie liczne artykuły p. t. Rzecz o gorzelnictwie. — Sprawy towarzystw rolniczych (1859 Nr. 14 — 64 i 28 — 39, 101 — 3).

Adhemar. Rzecz o potopie (w Czasie, dodat. mies. 1860, styczni). Ahn F. 422) Kurs praktyczny języka francuzkiego. cz. II. Lwów 1859. Nakład K. Wilda; str. VI. i XXIV. i 130. Cena 64 cent. w. a.

Albrecht J. E. Uzdrowiciel głowy (jest w Przyjac. Domow. 1858). Aleksandrowicz Adolf.

423) Badania fizyczno-chemiczne podjęte w celu ocenienia wody z dwóch źródeł krościenkowskich. Kraków 1859, w Sec, str. 20 (oddruk z 26. T. Roczn. T. N.).

Antoniewicz Karol.

424) Sposób modlenia się codziennie, nawiedzając N. Sakrament. Lwów 1849; druk Pillera, w 16, str. 16; cena 3 kr. m. k.

425) Wiadomość o szkaplerzu, męki pańskiej i najświęt. serce Jezusa i Maryi. Lwów 1849, w Sec. — Obadwa wyszły bezimiennie.

426) Arcybraćtwo najśw. niepokalanego serca Maryi dla nawrócenia grzeszników ustanowione. Kraków 1859, druk Czasu, w Sec, str. 10.

Babel Dyonizy, patrz: *Erinnerung*.

Bartoszewicz Julian. Kropińscy (w Przyj. Domów. 1858).

Batowski Aleksander. Wal. Skor. Majewski i jego naukowe prace (w piśmie zbiorowem Ohryzki 1860 r.).

Berdau Feliks.

427) Przegląd Flory okolic Krakowa. Kraków 1859, w Sec, str. 448 (oddruk w 150 egzempl. z posz. 3, T. 3 Rocznika Tow. Nauk.). — Tenże: O roślinności i florze Ojcowa (w Bibliot. warsz. 1859, sierpień). — *Geogr. botan. Skizze des Tatra-Gebirges* (w *Botanisches Wochenblatt. Wiedeń*). Flora północnej strony Tatrów rozprawa uwieńczona r. 1860 nagrodą wyznaczoną przez Win. Siemieńskiego.

Berkowski Józef Danin. Jego biografia przez H. Skimborowicza jest w księdze świata 1859. Zesz. VII.

Celarski Seweryn, Obrazy z życia 1850. — Jest ich wydawcą tylko, a autorem Papara, już zmarły.

Cefali Sebastyan, patrz: Kulezycki Wł.

Chmielewski Józef, patrz: Zbior powiastkowań.

Chrzanowski Mieczysław tłómaczył kilka dramatów dla sceny lwowskiej r. 1859 — 60 jakoteż: Drzewo laurowe; Ręce czarodziej-skie i t. p.

Chrzanowski Stanisław, Sawa, poemat (Czas dodat. 1860, Luty).

Cieszewski Karol, — Karol Leonard, i Henryk z Dabrusina, są jedną i tą osobą; wydał on:

428) Czytelnia dla młodzieży I. Sierotki Hetmańskie, powieść; Lwów 1859, w Sec (oddruk z Dzienn. literac. 1859). — Pisał nadto powieści w przyj. Domow.: Opowieść zmarłego. Pacierz. Zwiędła lilia (1858 N. 7, 9, 17). Wierzbą i łózka (1859 N. 3.) W Dzienn. liter. 1859. Królowa Hortenzyna. Cesarzewicz Arrakański; obecnie redaguje czasopismo: Czytelnia dla młodzieży, wychodzące od 1. marca 1860, gdzie umieścił powieść: Panię Pogańskie.

Ćwikliński Henryk ze Złoczowa. — Dawno a Teraz, czyli Moje małe widzimisie (w Przeglądzie powszech. 1859).

Czajkowski z Jarostawic pisał r. 1858 drobne artykuły gospodar-cze do Przyjaciela Domowego.

429) Czytelnia dla młodzieży 1860, Lwów, w 4cc, ar-kusz co 10 dni, cena 4 zlr. rocznie. Redaktor Karol L. Cieszewski. W pierwszych numerach mieszczą swe prace: Pol, Ma-łeckci, Cieszewski, Prusiecka, Supiński, Witowski, S. Badeniowa, Przyłęcki. Pożyteczne będzie to pismo, jeżeli będzie wyłącznie dą-żyć ku nauce i rozrywce młodzi. — Zadanie to nader trudne, ży-czyć należy, aby spełnionem było.

Dębicki Bronisław.

430) Bartos z pod Krakowa, czyli Dożywcie w letargu, obrazek narodowy ze śpiewkami, w 1 akcie, Nowy Sącz 1859, w 12cc. Debołeckci Wojciech.

431) Pamiętniki o Lisowczykach, czyli przewagi Elearów polskich; Kraków 1859. Biblioteka pols., zeszyt 56 — 7.

Dłużniewski Wiktor umieścił w Przyj. domow. 1858, wiersze: Scholastyk i szewc, Paweł Kubowicz.

Debreil.

432) Emilia Paula, powieść, 1860, Kraków; Nakład. wydaw. dzieł katol.

Dolnicki Żegota. Nadprucie, obrazek (w Przyj. domow. 1858 N. 34).

Drozdziwicz Jan ks. patrz: Grochowski Stanisław.

Dunder Wacław, literat czeski, obecnie pisujący i do polskich dzienników, urodził się r. 1817 w Brzystwi, w Czechach. — Przełożył on następane prace: W Kwętach 1842 r. Pan Siemasz przez St. Jaszowskiego. — W Lumirze r. 1853: Panna starościanka Wojcieckiego; Wtorek i piątek, Korzeniowskiego — r. 1854 Muzameryt powieści L. Siemieńskiego. — Obrazy Winc. Pola. — W Koledō r. 1851. Kluczyckiego: Śmierć Kopernika (z Tygod. lwowskiego). — Mania Mulatka (z Bibl. war.) r. 1853. — Przysłowia narodowe Wojcieckiego. — Obrzędy Słowian wschodnich

(z Wojcieckiego). — W ruchu Muzycznym 1859 N. 32 i 51 zamieścił: Historia i charakterystyka instrumentów muzycznych. — W Przyjacielu domowym 1858 N. 23 Pieśni narodowe sławiańskie.

Dunia Józef Szpot. Urzęd. Bibl. Ossol. — Zapowiedział wydanie dziejów rodziny Duninów.

Dzierzkowski Józef, urodzony r. 1806 w Galicyi. Napisał: Palec Boży, powieść (w Przyj. Dom. 1859 r.). — Pan kapitan (obrazek w Przegl. powszech. 1860 Nr. 1—7). — Komedia: Iskra poezyi (w 5 a.) grana w Lwowie w styczniu 1860. — Uniwersał hetmański, przełożył i ogłosił w Gazecie *Wanderer* niejaki Segel. — Powieści Dzierzkowskiego roztrząsał A. Krajewski w Bibliotece warsz. 1858 III.

Gawroński ks.

433) Prosty wykład nauki kościoła świętego rzymsko katolickiego. Nowe wydanie poprawione, za aprobatą zwierzchności duchownej. Kraków 1859 w 4cc; Cena 1 zlr.

Litera G. (Dalszy ciąg.)

(Obacz Numer 51 Dodatku tygodniowego z roku 1859. Tom IX.)

Godebski Ksawery M. urzędnik bibliot. Ossoliń. Urodzony 1801 roku, wychowanie odebrał na Żoliborzu u Pijarów, poczem kończył uniwersytet warszawski. W tym dziesiątku lat umieścił po piśmie te prace swoje:

Bajka: pijawka i żmija (w N. 13. Przegl. powszech. 1859). — Za Późno, komedia w 1 akcie wierszem (z francuzkiego). — Manfred tragedia wierszem w 5 a. — Aj gdyby żony wiedziały! kom. z francuzkiego (są w Rozmait. Lwów. 1854 roku). — Duch i dążności wieku (w Skarbcu pols. 1859 N. 3). — W r. 1858 czytał przekład z franc. *Linage de Vaucienne*: Zwierzenia H. Radziejowskiego podkanclerzego. — Obecnie układa rejestr do obrazu literatury wydanej pod firmą Adama Joehera. — Komedia: Stary i Młody wierszem, wystawił w roku 1859 na scenie lwowskiej. — Pochwalił ją Przegląd powszechny 1859 N. 6. i Dzień. liter. 1859. — Potępiono ją w Gaz. warsz. 1859. N. 29. — Pisywał do pism czasowych od r. 1819, w którym był współpracownikiem *Pszczółki* krakowskiej. — W r. 1828 są wiersze jego w Rozmaitościach lwowskich. — W roku 1822 redagował pismo *Wanda*. — Napisał i tłumaczył od r. 1819 — 1830 kilkanaście sztuk scenicznych jako to: *Miłość i zbytek* (r. 1828). — *Piast* (scena liryczna pisana wspólnie z Dmuszewskim). — *Karnawał w Łomży*. — *Trzy upiory*. — *Maskarada domowa*. — *Pan Notaryusz*. — *Dziedziczka*. — *Siecich żonaty*. — *Wilk na pokucie*. — *Miłość i apetyt*. — *Wdowa Malabaru*. — *Dziewczyna Kozak*. — *Siostrunia*. — *Nowy rok*, scena liryczna napisana wspólnie z Dominikiem Lisieckim. — *Testament*. — Tłumaczył: *Dawne czasy*. — *Miłoski ułańskie*. — *Popularność* (Delavigne). — *Honor i pieniądze* (Ponsard). — *Bywa kuglarz nad kuglarza*. — *Kto pod kim dołki kopie*. — *Sen na jawie*. — *Przyjaciel swatem*. — *Nieporozumienie*. — *Derwisz*. — *Kunst rzemiosło* — *Emma z Roxbury* (opera). — *Turek we Włoszech* (opera). — Napisał libretto francuzkie do opery Boildiego *Telemak*. — Przełożył nadto historią *Menzla*; *Souliego*; *Spowiedź* powszechna w 7 tomach. — *Heinego*: *Stan literatury obecny* (w 1 tomie). — Posiada przeszło 8 tomów pism własnych prozą i wierszem; wszystko w rękopismie. — Był współpracownikiem dzieła: *Pologne pittoresque*, wydał żywot Lud. hr. Platerra. — Otwarcie kursu historii i statystyki Polski 1833. — Przekład legendy *Michela*, *Kościuszko* (1852 6½ ark.). Był współpracownikiem pisma wydawanego przez Mickiewicza w r. 1849.

Godlewski Antoni, Doktor z Jass. Leczenie bydła na księgosusz (w Przyjac. Dom. 1853, N. 16). — O użyteczności kuracji wodnej (tamże 1858 N. 20).

434) Godzinki do pocieszenia Najsw. M. Panny; Bochnia, nakład i druk W. Pizsa, bez r. około r. 1853, cena 3 kr.

435) Godzinki o świętym Stanisławie, Biskupie krakowskim i męczenniku, słynącym łaskami w mieście Busku; przez S. J. Lwów 1856, w 8cc; druk M. Poremby.

Goethe.

436) „Lis Mykita“ (wierszem, przerobione z zastosowaniem do obyczajów polskich). Lwów 1859, w 12cc (tłumacz Kraiński M.).

437) „Pieśni i ballady“ (tłumaczenie A. G(orczyńskiego) 1851. Wadowice, w 18cc, 47 str.; Sabiński. Cena 20 kr. — *Iłgenia* tłumaczył F. Łobeski. — Nadto patrz: *Zmorski*, *Baworowski*, *K. Brzozowski*, *Bielawski B.* — *Getego* tłumaczyli: *P. Jankowski*, *A. Czajkowski*, *Bielowski A. F.*, *Zieliński*, *Paszkowski*, *Jenike*, *A. Wolicki*, *A. Szabrański*, *A. Groza* i t. d.

Gogol H.

438) „*Taras Bulba*“, powieść zaporoska, przełożył *Fedorowicz* (Hołowaicki Piotr) 1850. Lwów. Cena 45 kr.

Golian Zygmunt, (ksiądz Jacek, Dominikan.)

439) „*Kazania niedzielne*“, świątalne, pasyjne i majowe. Kraków 1858; druk Józ. Czecha, nakład wydawnic. dzieł katol., str. 612 i IV., w 8cc. Cena 5 zlr.

440) „*Słowo w ruinach*“ kościoła św. Trójcy, z okoliczności poświęcenia pierwszego kamienia pod nowe filary tegoż kościoła, powiedziane dnia 26. kwietnia 1858. Kraków, czeionkami *K. Budweisera*, w 8cc, str. 11 i 2 kart. Cena 15 kr. — Patrz: *Dante*. *Tauler*. — *Ventura*. — *Katarzyna*. — O dziennikarstwie w stosunku do kościoła (w Dodat. do *Czasu* 1856, luty). — O najznakomitszych tegoczesnych mowach religijnych (tamże kwiecień, czerwiec, październik). — Pierwszą rozprawę oeciła *El. Ziemięcka* w *Kronice* 1856, N. 129 — 132. — Tamże N. 92. 105. zganiono ją, jako przerobienie rozdziału z *Biskupa Parisis: Cas de Conscience*. — *Kazania* miane w r. 1857 w Krakowie, w kościele Dominikańskim (w Przegl. poznań. 1859 półr. I. Zesz. 2 i 3).

Gołębiowski Stanisław, z Krakowa. Ogłosił r. 1850 prospekt na słownik budowniczo-rzemieślniczy; dzieło w cenie 3 zlr. 26 kr. — Było owoc pracy kilkunastuletniej, wzbogaconej notatami prof. *Radwańskiego*. — Wydał *Gołębiowski* w roku 1845, dzieło o kosztorysach (w 8cc, str. 326).

Gołuchowski Artur, hrabia. Z nad Czernał do Kairu. (W dodat. do *Czasu* 1856, kwiecień.)

Gołuchowski Józef, zmarły 1858 r., dnia 22. listop. w Garbacz.

441) „*Światowość*“ w stosunku do obyczajów uważana. Kraków, 1856, w księgarni katol.; Pierwsze wydanie w *Czasie*, drugie w *Wiążance*; cena 30 kr. — *Życiorys* *Gołuchowskiego* jest w *Gaz. warsz.* 1859.

Goński Korczak Józef, na Goraju. Wspomnienia moje wojskowe, z kampanii 1812 i 1813 r. (*Czas* Dodat. mies. 1859, czerwiec, 389 — 412.)

Gończkiewicz Wincenty, umarł 1858 w listopadzie w Krakowie mając 70 lat. Biografią jego podaje *ruch muzyczny* 1858, N. 52.

442) „*Cantica*“ *choraliae ecclesiae romano-catholicae in basilica cathedrali Cracoviensi usitata, et in harmonia ad tonum organorum usui ecclesiarum parochialium per Vinc. Gończkiewicz accomodata*. — *Spiewy choralne* kościoła rzymsko-katol. w bazylice katedr. krakowskiej używane i t. Część I, II.; druk stereotyp. w Lipsku u *Breitkopfa*, str. IX. 116, k. 2 i s. 50. — Kraków 1849, w 4cc. Nakład *Friedleina*.

(C. d. n.)

Wychowanie publiczne.

Stan szkół, nauk i uczniów w lwowskim Okręgu administracyjnym w roku szkolnym 1858 i 1859.

(Obacz Nr. 12, 16, 18, 19, 20, 22, 23 i 24 Dodatku tygodniowego.)

IV. Gimnazya w lwowskim okręgu administracyjnym.

5. Stanisławowskie wyższe gimnazjum.

(Obacz Numer 23 Dodatku tygod. z roku 1859 T. IX.)

Stanisławowskie gimnazjum utrzymywali Jezuici od początku wieku ośmnastego, później po zniesieniu zakonu przeszło na świeckich, i w stanie swoim o sześciu klasach utrzymywało się z funduszków szkolnych do roku 1850, w którym z rozporządzenia mi-

nistryalnego przeszło na wyższe gimnazjum o ośmiu klasach, lecz jeszcze bez ostatecznego zatwierdzenia.

Etat nauczycieli i stan uczniów.

Etat nauczycieli w gimnazjum stanisławowskiem składali: 1 dyrektor, 4 nauczycieli stałych, 9 suplentów, między nimi 4 stanu duchownego, 2 nauczycieli pomocnych, z nich 1 duchowny; wszystkich razem 16. — Stan zaś uczniów był następujący:

Podział na klasy	Ilość uczniów			Co do narodowości			Co do wyznania						Stypendyści	Podlegli opłacie	Wolni od opłaty	Kwota stypendyalna
	publiczni	prywatni	Ogółem	Polacy	Rusini	Wszyscy inni	rzymsko-katol.	grecko-katol.	ormian.kat.	dżumici	ewangelicy	Żydzi				
I	82	1	83	29	43	11	34	43	1	—	1	4	—	69	14	2,307 zł. w. a.
II.	56	—	56	17	32	7	21	32	—	—	—	3	—	37	19	
III.	48	—	48	19	23	6	24	23	—	—	1	—	—	35	13	
IV.	39	1	40	14	22	4	16	22	—	—	—	2	1	28	12	
V.	45	—	45	16	24	5	19	24	1	1	—	1	—	34	11	
VI.	22	—	22	5	14	3	5	14	—	—	—	3	1	15	7	
VII.	36	1	37	11	24	2	13	24	—	—	1	—	10	22	15	
VIII.	22	—	22	6	12	4	9	12	—	—	—	1	—	20	2	
Razem	350	3	353	117	194	42	141	194	2	1	3	14	21	257	96	

S z e z e g ó ł y.

Przy organizacyi szkół gimnazyalnych, gmina stanisławowska pragnąc mieć u siebie wyższe gimnazjum, obowiązwała się dopłacić ze swego rocznie po 525 zł. w. a. na opędzenie kosztów w utrzymaniu VII. i VIII. klasy, tudzież obowiązwała się założyć i sprawić gabinet fizyczny i naturalny, jakoteż bibliotekę, co zaś nadal wszystko z funduszków skarbu publicznego ma być utrzymywane. Odtąd też utrzymuje się gimnazjum stanisławowskie z resztą zupełnie kosztem skarbu publicznego; a opłaty szkolne idą na utrzymanie i zaspokojenie potrzeb naukowych, jak po innych gimnazyach.

Z opłat zaś szkolnych wpłynęło roku tego 1,979 zł. 84 cent., a z tax immatrykulacyi 349 zł. 65 centów.

Na egzamin dojrzałości zapisało się z końcem szkolnego roku 19 abiturjentów; 18 z nich otrzymali zaświadczenie dojrzałości, jeden tylko był reprobowany.

Nauki wszystkie wykładały się w języku niemieckim, prócz religii, która stosownie do narodowości uczniów, wykładana była w niemieckim, polskim i ruskim języku.

Oprócz przedmiotów nauki obowiązującej, udzielano jeszcze nauki języka francuzkiego, którego z ochoty uczyło się 50 uczniów.

Porządki i zasoby naukowe w tem gimnazjum były następujące: a) biblioteka o 1,791 tomach; — b) gabinet fizyczny o 182 aparatach; — c) gabinet naturalny zawierał 83 dzieł z obrazami, 52 sztuk wypchanych zwierząt, 230 konch rozmaitych, botaniczny

zbiór roślin w 1,119 gatunkach, zbiór mineralogiczny z 630 sztuk mineralów i 340 krystalów w modelach; — d) do nauk geograficznych: 49 map ściennych, 3 globy, 5 dzieł historycznych z obrazami; — e) do nauk matematycznych 24 figur stereometrycznych, 8 sztuk narzędzi geometrycznych i 3 geometryczne tablice ściennie; — f) zbiór monet, srebrnych sztuk 60, a miedzianych 30.

6. Samborskie wyższe gimnazjum.

(Obacz Numer 22 Dodat. tygodniowego z r. 1859 Tom IX.)

Gimnazjum samborskie zaprowadzili pierwotnie Jezuici, osiedliwszy się w roku 1689 w Samborze. Składało się z pięciu klas, i trwało aż do zniesienia zakonu. Gmina samborska pragnąc zapobiedz upadkowi nauk u siebie, a gorliwa o podniesienie oświaty, fundowała ze swego szkołę gimnazyalną o pięciu klasach, która też za zezwoleniem monarchicznem w roku 1792 otwarta została. Fundusz ten gminy przelany został w roku 1815 do ogólnego funduszu szkolnego, i sprawił, że przy reorganizacyi szkół gimnazyalnych wypadł dekret ministeryalny w lipcu 1851, by gimnazjum, nim nastąpi sankcja monarcha, tymczasowo o ośmiu klasach stało.

Etat nauczycieli i stan uczniów.

Etat nauczycieli składali w gimnazjum samborskiem: 1 dyrektor stanu duchownego, 5 nauczycieli stałych, między nimi 2 księży, 8 suplentów z nich 2 duchownego stanu, 1 nauczyciel pomocniczy świecki a 1 duchowny; wszystkich razem 16. — Stan zaś uczniów był następujący:

Podział na klasy	Ilość uczniów			Co do narodowości			Co do wyznania				Stypendyści	Podlegli opłacie	Wolni od opłaty	Kwota stypendyalna	
	publiczni	prywatni	Ogółem	Polacy	Rusini	Wszyscy inni	rzymsko-katol.	grecko-katol.	ewangelicy	Żydzi				zł.	cent.
I.	75	1	76	25	45	6	27	45	—	4	—	61	15	—	—
II.	51	2	53	19	27	7	25	27	—	1	1	32	21	210	—
III.	55	1	56	22	32	2	24	32	—	—	2	27	30	262	5
IV.	38	—	38	15	19	4	19	19	—	—	1	15	23	157	50
V.	30	—	30	16	9	5	21	9	—	—	4	19	11	536	20
VI.	29	—	29	6	22	1	6	22	1	—	3	17	12	420	—
VII.	22	—	22	2	18	2	4	18	—	—	11	10	12	997	51
VIII.	17	—	17	5	12	—	5	12	—	—	8	10	7	892	51
Razem	317	4	321	110	184	27	131	184	1	5	30	191	131	3,476	21

S z e z e g ó ł y.

Utrzymanie tego gimnazjum idzie kosztem skarbu publicznego z funduszków szkolnych, ale gmina samborska dodaje rocznie 1,000 złr. m. k. na płacę dla nauczycieli i na utrzymanie gabinetu naturalnego, nadto obowiązwała się utrzymywać i opalać gmach gimnazyalny.

Z opłaty szkolnej wpłynęło 1,759 złr. 80 centów, a z tax immatrykulacyi 172 zł. 28 centów, co jak wiadomo służy na sprawienie porządków i zasobów naukowych.

Na egzamin dojrzałości z końcem roku zapisało się 15 uczniów, lecz z nich 4 odstąpiło nie składając ustnego egzaminu; 10 zaś otrzymali zaświadczenie dojrzałości, a 1 został na cały rok relegowany.

Wykład nauk odbywa się w języku niemieckim, tylko religia dawana była Polakom po polsku, Rusinom po rusku; a oprócz tego każdy według swej narodowości, albo stosownie do oświadczenia uczyć się musiał jednego z języków krajowych polskiego albo ruskiego.

Z innych nauk pozostawionych do woli uczyło się kaligrafii 112 uczniów, rysunków w pierwszym kursie 12, a śpiewu 61 uczniów.

Zbiory i porządki w tem gimnazjum były następujące: a) biblioteka o 1,200 tomach i 571 zeszytach; b) gabinet fizykalny o 142 aparatach; c) do nauki historii naturalnej; 79 dzieł z obrazami, 35 wypchanych zwierząt, 80 gniazd płaszczy, 560 owadów, 450 gatunków roślin, 369 mineralnych sztuk, 54 krzysztalów w modelach; — d) do nauk geograficznych: 45 map ściennych, 8 atlan-

tów i 2 globy; — e) do nauk matematycznych: 24 stereometrycznych figur; — f) do nauki śpiewu 5 ksiąg z nutami.

Przybyło w tym roku 126 tomów ksiąg do biblioteki, i 71 zeszytów; gabinet fizykalny otrzymał 34 sztuk chemicznych aparatów i sprzętów, uadto 88 różnych chemicznych narzędzi; do zoologicznych zbiorów przybyło 11 wypchanych ptaków, 60 sztuk owadów, tchórza morskiego i plaster woszczyny osiej.

(D. c. n.)

Starostwo Sanockie.

№. 1402, 1549, 1554, 1557, 1561, 1563, 1564, 1565, 1785.

Wypis z Metryk koronnych zawierający Rewizję Starostwa Sanockiego, uskutecznioną r. 1565 przez Krzystofa Sokołowskiego Starostę rogozińskiego, na mocy Ustawy z r. 1563.

(Obacz N. 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 i 24 Dodatku tygodniowego.)

Odrzechowa Wieś.

W górach na potoku także rzeźką leżąca.

W tej Wsi jest osiadłych kmieci pięćdziesiąt i pięć, którzy iż role różnie dzierzą (bo niektórzy mają rolę więcej, a niektórzy mniej) tedy też y czynsze y inne daniny różno z nich dawają. A tak z nich czterdzieści y jeden którzy na dworzyszczach siedzą, dawa każdy z nich tak na święty Jan jako y na święty Marcin za czynsz, za barany, za popręgi, za sery po groszy czterdzieści y dwa y denarów siedm. Czego Woyt albo Soltys dziedziczny uprzywilejowany ma trzeci gross.

A imiona tych kmieci są:

Wasko Michałko,	Roman,
Kuryło,	Hricz Skrobala,
Jwan Gerwilcza,	Hricz Wiernicza,
Jwan Gemba,	Jacko Holdisz,
Macko,	Wasko Pobiedziński,
Dawid Kawka,	Jwan Pobiedziński.
Jwan Gemba,	Michno Bierwulth,
Hricz Gemba,	Stecz Paskowicz,
Jwan Madaras,	Klim Legowicz,
Jwaneczko,	Philip,
Wassil Proczów,	Jwan Romanów,
Wasko Dozanko,	Karp,
Artim Słowiany,	Liko Kaczor,
Lukasz Kozanko,	Tymko Zancze,
Chwedor Mareczko,	Stanko Marchan,
Chwedor Mareczkowicz,	Jwasko Sapharcza,
Dawid Koczorko,	Jwan Kozanko,
Stecz Koldiszów,	Jehnat Mucha,
Chwedor Mikulicz,	Stecz Gemba,
Chwedor z Jwanem bracia,	Hricz Holubko.
Jaczko Protak,	

A tak od tych kmieci computatis computandis, defalcata tertia parte Advocati, uczyni na stronę Jego Królewskiej Mości złotych trzydzieści y osm y groszy osmnaście i denarów dwanaście. Nadto jest kmieci dziewięć, którzy mają pod sobą więcej rol niż wyżej napisani; a tak płacą na cały rok za czynsz, za barany, za popręgi, y za sery po groszy czterdzieści y pięć y denarów szesnaście. Czego też Woyt ma trzeci gross.

A imiona tych kmieci są:

Olexa Skrobala,	Lan Holdisz,	Andrzej Marszałek
Wasko Brindsa,	Wasko Zancze,	Hricz Romancze,
Pasko Iwanowicz,	Lawer Pasków,	Jwan Leczów.

Uczyni od tych kmieci exclusiva sorte tertia Advocati na stronę Jego Królewskiej Mości złotych dziewięć y groszy pięć, y denarów sześć.

Nadto dwa kmiecie dawają czynszu dorocznego y za inne daniny po groszy czterdzieście i dziewięć y denarów siedm. Tego Woyt bierze trzeci gross.

Hricz, Chwedor Filancza.

Tho uczyni exclusiva tertia sorte Sculteti złotych dwa y groszy pięć y denarów szesnaście.

Nadto są trzy człowieka, którzy dzierżą po pultrzeci ćwierci dworzyszcz, z których dawają czynszu dorocznego pięćdziesiąt y osm groszy, y za wszystkie inne daniny po groszy trzydzieści.

Andrzej Filancza, Jwan Kudlacz, Hricz Matala.

To uczyni exclusiva Advocati tertia sorte złotych dwa.

Owies, Podymne etc. Do czego Woyt niema nic, przerzeźeni wszyscy kmiecie, których jest w liczbie pięćdziesiąt i pięć, dawa każdy podymnego po groszu jednemu, owsa po korcu jednemu miary Sanockiej wierzchowatej, valoris groszy osm. Kur po dwoie valoris groszy dwa. To wszystko uczyni złotych dwadzieścia, y groszy pięć.

Nadto Soltys niedawnych czasów, nescitur quo jure wziął dwa kmieciom role, to jest u Jwana Odrzechowskiego, y u Klime Leczowicza, którzy siedzieli na całym dworzyszczach, y przywłaszczył je do swoich obszarów; od których przyszedło na rok czynszu złotych dwa y groszy dwadzieścia y cztery y denarów czternaście, a on do tego czasu nie dawał.

Tamże Soltys ratione tego iż bierze grosz trzeci, miałby dawać baranom siedm, ale tak sprawę dano z zamku, żeby to zdawna miał pieniądźmi odkupować, dawając za każdego barana groszy siedm, które dawa na święty Jan. To uczyni groszy czterdzieści y dziewięć.

Tamże Soltys ma swój młyn y karcznię.

Tamże niektórzy ludzie dawają na święty Marcin dań rzeczona miodowa. Trzej ich dają po groszy trzy y denarów pięć, a czwarty groszy sześć y denarów dziesięć.

Hricz Werucza
Michno Wernar
Jwan Wolthosz

Po groszy trzy y denarów pięć.

Wasko Futey groszy sześć y denarów dziesięć.

To wszystko uczyni groszy szesnaście y denarów siedm.

Tamże wszystka gromada każdego roku składa owsa stacyinego korey sześć, każdy valoris groszy osm. To uczyni złotych jeden y groszy osmnaście.

Kmiecie przerzeźeni z każdego dworzyszcz powinni wywieść albo spuścić rzeką Wisłockiem po jednemu tramowiu do młyna Bejskiego w którym pila trze i powinni też strzedz i zabierać te, którzy się przemycają.

Zagrodników którzy też mają po trosze roli jest na ten czas osm; z nich trzej dawają czynszu dorocznego po groszy czternaście.

Paulus Czawa, Roman Olechnowicz, Demko.

Z nich czterey dają po groszy siedm:

Jwan Marhan, Tymko Lewkow,
Tymko Chincz, Jwan Postrowski.

Z nich jeden dawa groszy dwa dziesięć y jeden:

Hricz Pochwisth.

To uczyni złotych trzy i grosz jeden.

Tamże którzy kmiecie chowają owce, dawają od nich barana dwudziestego, a od swini wieprza dziesiątego. Czego też Woyt vigore privilegii sui bierze trzecią część. A tak exclusiva tertia parte Advocati, dostało się w roku niniejszym baranów dziesięć, każdy valoris za groszy piętnaście. A wieprzów dostało się trzydzieści, każdy valoris za groszy czterdzieści y osm. To wszystko uczyni złotych pięćdziesiąt y trzy.

Tamże kto ma stado owiec jakiegokolwiek, okrom dziesiątka, winien dać na wielkonoć od stada iagnie jedno, których się na rok niniejszy dostało dziesięć, valoris każdy za groszy piosma. To uczyni złotych dwa y groszy piętnaście.

Summa wszystkich pożytków ze wsi Odrzechowa na ten czas czyni złotych sto y trzydzieści y cztery, y groszy czternaście i denarów pięć.

Tamże łaki rzeczona Wisłockie Brzezi, na własnym granie tej wsi leżące, które czyniły niemają pożytek innych czasów do zamku Sanockiego gdy były sprzedawane tak pastwiskami iako y trawą. Te na ten czas nescitur quo jure dzierży Pan Sieniński Kasztelan Sanocki, y ograniczył je sobie kopcami od usi przerzeźoney niedawnych czasów, iako Urzędniczy zamkowi y ludzi sprawę dawali, z których na ten czas y pożytek zginął, i ludziom się niemają bezprawie od przerzeźonego Pana Sienińskiego dzieie. Przysłało by Panu Staroście bronić podanych w tej mierze. (C. d. n.)